

- Mosse, George L. 1997. *L'immagine dell'uomo: Lo stereotipo maschile nell'epoca moderna*. Torino: Giulio Einaudi Editore.
- Ribalta, Jorge. 2008. *Universal Archive: The Condition of the Document and the Modern Photographic Utopia*. Barcelona: Museu d'Art Contemporani de Barcelona.
- Siegelbaum, Lewis H. 1988. *Stakhanovism and the Politics of Productivity in the USSR, 1935–1941*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Stakhanov, Aleksei. 1939. *The Stakhanov Movement Explained*. Moscow: Foreign Languages Publishing House.
- Wulf, Christoph. 2002. *Cosmo, Corpo, Cultura: Enciclopedia antropologica*. Milano: Bruno Mondadori.
- Žižek, Slavoj. 1989. *The Sublime Object of Ideology*. London – New York: Verso.
- Žižek, Slavoj, ed. 1994. *Mapping Ideology*. London – New York: Verso.

KALJENJE MUŠKOSTI U INDUSTRIJSKOM MILJEU: “ČVRSTI TIPOVI”, FIZIČKI RAD I IDENTITET

SAŽETAK

U širokom rasponu viriliteta, muških identiteta i njihovih suvremenih prikaza koji, prema Georgeu L. Mosseu započinju “kavalirskim” ponašanjem, ističe se poseban tip muškosti ne stoga što iz vlastitog imaginarija isključuje “klasičnu” fizičku estetiku – važnu komponentu u oblikovanju mnogobrojnih stereotipa muškosti, već jer postoji uz, ali i “u opoziciji” s ostalim izrazima muškosti. Muškarci koji su radili ili rade u teškoj industriji – npr. u brodogradilištima, rudnicima, na građevinama ili u čeličanama – razvili su poseban stav prema nezdravom, teškom i često slabo plaćenom poslu koji je činio samu bit njihova maskulinog identiteta. Stoga u analizi valja rehabilitirati Gramscijev koncept popularne kulture koja se dijelom stvara u opoziciji prema hegemonijskoj, a koja, smatra autor, i “nastaje u tvornicama” pa “čvrste tipove” u tome miljeu (ali nerijetko i žene što, na primjer, dokazuju stahanovizam i udarništvo) možemo smatrati industrijskom “verzijom” “progresivnog folklora”.

Ključne riječi: industrija, muškost, hipervirilnost, rad